

۰۲/۲۱۲۰۷۳
۱۳۹۲/۹/۱
دارد

شماره:
تاریخ:
پوست:

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران
بیانیه

مهارت‌وارم، می‌توایم
می‌توایم

«بخشنامه»

جناب آقای شیخ حسینی مدیرعامل محترم بانک توسعه تعاون

جناب آقای خانی مدیرعامل محترم بانک توسعه صادرات ایران

جناب آقای ابراهیمی مدیرعامل محترم بانک سپه

جناب آقای خورسندیان مدیرعامل محترم بانک صنعت و معدن

جناب آقای فرجنژاد مدیرعامل محترم بانک کشاورزی

جناب آقای حسینی مدیرعامل محترم بانک مسکن

جناب آقای نجارزاده مدیرعامل محترم بانک ملی ایران

جناب آقای شیری مدیر عامل محترم شرکت دولتی پست بانک

جناب آقای لله‌گانی مدیرعامل محترم بانک رفاه کارگران

جناب آقای اخلاقی فیض آثار مدیرعامل محترم بانک تجارت

مدیرعامل محترم بانک صادرات ایران

جناب آقای دولت‌آبادی مدیرعامل محترم بانک ملت

مدیرعامل محترم بانک آینده

جناب آقای پورسعید رئیس محترم هیأت سرپرستی بانک ایران زمین

جناب آقای بلگوری مدیرعامل محترم بانک اقتصاد نوین

جناب آقای پرویزیان مدیرعامل محترم بانک پارسیان

جناب آقای قاسمی مدیر عامل محترم بانک پاسارگاد

جناب آقای جوادی مدیرعامل محترم بانک خاورمیانه

مدیرعامل محترم بانک دی

جناب آقای معرفت مدیرعامل محترم بانک سامان

جناب آقای فتحعلی مدیرعامل محترم بانک سینا

جناب آقای قدمی مدیرعامل محترم بانک سرمایه

جناب آقای احمدی مدیر عامل محترم بانک شهر

جناب آقای بهاروند مدیر عامل محترم بانک کا آف

جناب آقای فیهمی مدیرعامل محترم بانک گودشگری

جناب آقای قضایی پاکدهی مدیرعامل محترم بانک مشترک ایران - وزنوغل

جناب آقای حسین زاده مدیرعامل محترم بانک قرض الحسن و رسالت

جناب آقای شمسی نژاد مدیرعامل محترم بانک قرض الحسن مهر ایران

جناب آقای جوادی مدیر عامل محترم موسسه اعتباری غیربانکی ملل

جناب آقای تقی نژاد رییس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی نور

جناب آقای کشوری رییس محترم هیأت سرپرستی موسسه اعتباری غیربانکی کاسپین

بِسْلَامٍ؟

احتراماً، بپرسی و بخشنامه شماره ۱۸۶۰۰/۷/۳ مورخ ۱۴۰۰ موضوع ابلاغ اصلاحیه «دستور العمل احراری

تأسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی‌ها» مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۰/۲/۲۸ شورای پول و اعتبار، به استحضار می‌رساند با توجه به بازخوردهای واصله در خصوص دستورالعمل مذکور و نیز شرایط و اقتضایات فعلی نظام اقتصادی و ارزی کشور، اصلاحیه دستورالعمل مزبور تدوین و در جلسه مورخ ۱۴۰۲/۸/۱۶ شورای پول و اعتبار، به تصویب رسید. اهم اصلاحات به عمل آمده در اصلاحیه دستورالعمل مذکور به شرح زیر است:

- (۱) از این پس، امکان فعالیت صرافی‌ها در قالب دو نوع صرافی مشتمل بر صرافی نوع اول و صرافی نوع دوم با سطوح فعالیت متفاوت فراهم می‌باشد. شرکت صرافی نوع اول مجاز به انجام فعالیت خرید و فروش نقدی ارز و مسکوک می‌باشد. شرکت صرافی نوع دوم با سطح فعالیت اول امکان انجام فعالیت خرید و فروش نقدی ارز و مسکوک را خواهد داشت. شرکت صرافی نوع دوم با سطح فعالیت دوم مجاز به انجام فعالیت‌های خرید و فروش نقدی ارز و مسکوک و صدور حواله‌های ارزی می‌باشد. شرکت صرافی نوع دوم با سطح فعالیت سوم نیز مجاز به انجام فعالیت‌های خرید و فروش نقدی ارز و مسکوک و صدور حواله‌های ارزی و آرایه خدمات ارزی برون‌مرزی خواهد بود.

(۲) تأسیس صرافی نوع اول صرفاً توسط اشخاص حقیقی و در قالب شرکت تضامنی امکان‌پذیر می‌باشد.

(۳) تأسیس صرافی نوع دوم توسط اشخاص حقیقی در قالب شرکت تضامنی و توسط اشخاص حقوقی مشتمل بر بانک‌ها و شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و بازار اول و دوم فرابورس ایران در قالب سهامی خاص امکان‌پذیر می‌باشد.

(۴) صرافی نوع اول در استان تهران و شهرهای اصفهان، اهواز، تبریز، شیرواز، کرج، مشهد، قم و ارومیه با حداقل سرمایه دویست و پنجاه میلیارد ریال و سایر شهرها با حداقل سرمایه یکصد و سی میلیارد ریال امکان تأسیس و فعالیت خواهند داشت.

(۵) صرافی نوع دوم با حدود فعالیت در سطوح اول و دوم با حداقل سرمایه هزار میلیارد ریال و صرافی نوع دوم با حدود فعالیت در سطح سوم با حداقل سرمایه دو هزار میلیارد ریال امکان تأسیس و فعالیت خواهند داشت.

(۶) صرافی نوع دوم منوط به تحقق شرایط مندرج در دستورالعمل مذبور و اخذ مجوز قبلی از بانک مرکزی مجاز به

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مهارلو^ر ملستاد

(۷) شرکت‌های صرافی موجود که دارای اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی می‌باشند حداقل ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل موظف می‌باشند نوع صرافی که در قالب آن ادامه فعالیت خواهد داد را به بانک مرکزی اعلام نمایند.

(۸) شرکت‌های صرافی موجود متقاضی دریافت مجوز صرافی نوع دوم حداقل ظرف مدت یک سال از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل موظف می‌باشند شرایط خود را با مفاد این دستورالعمل تطبیق دهند.

در پایان ضمن ایجاد نسخه اصلاحی «دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی‌ها» مصوب جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۶ شورای بول و اعتبار، شایان ذکر است، دستورالعمل مذکور پس از تمهید مقدمات و شرایط لازم برای اجرای آن از جمله به روزرسانی کاربرگ‌های مربوطه و بارگذاری آن در درگاه ملی مجوزهای کشور به مورد اجرا گذارد و خواهد شد. لذا خواهشمند است دستور فرمایند مراتب به قيد تسریع و با لحاظ مفاد بخشنامه شماره ۹۶/۱۴۹۱۵۳ مورخ ۱۳۹۶/۵/۱۶ به شرکت صرافی وابسته به آن بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی و سایر واحدهای ذی‌ربط ابلاغ گردد.

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با پولشویی
اداره مطالعات و مقررات بانکی

حمیدرضا غانی آبادی الهام چیت سازان

دفتر خانه مرکزی ریاست جمهوری

۱۵۱۸۰۷

تاریخ: ۱۴۰۲/۰۸/۱۶

✓ - نهاد ریاست جمهوری ، معاونت محترم حقوقی رئیس جمهور، جناب آقای دکتر دهقان، جهت استحضار.

بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

مدیریت کل مقررات، مجوزهای بانکی و مبارزه با

پولشویی

اداره مطالعات و مقررات بانکی

دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت

بر صرافی‌ها

فهرست عناوین

۲	فصل اول: کلیات و تعاریف
۴	فصل دوم: ضوابط تأسیس
۶	فصل سوم: سهامداران، شرکا، هیأت مدیره و مدیرعامل
۸	فصل چهارم: سرمایه
۱۰	فصل پنجم: اجازه‌نامه
۱۱	فصل ششم: فعالیت
۱۷	فصل هفتم: نظارت
۱۸	فصل هشتم: انحلال
۱۹	فصل نهم: سایر موارد

«بسمه تعالیٰ»

به استناد بند (ج) ماده (۱۱) قانون پولی و بانکی کشور مصوب ۱۸ تیرماه ۱۳۵۱، قانون تنظیم بازار غیرمنتسلک پولی و آین نامه‌های اجرایی آن و بند (الف) ماده (۲۱) قانون احکام دائمی برنامه‌های توسعه کشور، «دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی‌ها» که از این پس به اختصار «دستورالعمل» نامیده می‌شود، به شرح ذیل تدوین می‌گردد.

فصل اول: کلیات و تعاریف

ماده ۱-در این دستورالعمل عناوین ذیل به جای عبارت‌های مربوط بکار می‌روند:

- ۱-۱-بانک مرکزی: بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران؛
- ۱-۲- مؤسسه اعتباری: بانک یا مؤسسه اعتباری غیربانکی که به موجب قانون و یا با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و تحت نظارت بانک مرکزی قرار دارد؛
- ۱-۳- عملیات صرافی: انجام هریک از فعالیت‌های خرید و فروش ارز، مسکوک، عملیات مربوط به حواله‌های ارزی رأساً و یا از طریق مؤسسات اعتباری و ارایه خدمات ارزی برون مرزی از طریق کارگزاران در چارچوب قوانین و مقررات ارزی؛
- ۱-۴- صرافی: شرکتی که با مجوز بانک مرکزی تأسیس شده و موضوع فعالیت آن انجام عملیات صرافی بوده و مشتمل بر دو نوع زیر می‌باشد:
 - (۱) صرافی نوع اول: صرافی است که صرفاً مجاز به خرید و فروش نقدی ارز و مسکوک می‌باشد؛
 - (۲) صرافی نوع دوم: صرافی است که مجاز به خرید و فروش نقدی ارز و مسکوک، عملیات مربوط به حواله‌های ارزی و ارایه خدمات ارزی برون مرزی از طریق کارگزاران می‌باشد.
- ۱-۵- کارگزار: صرافی دارای مجوز از بانک مرکزی و یا انسخاف خارج از کشور که به واسطه انعقاد قرارداد با صرافی دارای مجوز از بانک مرکزی، نسبت به خدمات ارزی برون مرزی در خارج از کشور مطابق با ترتیبات تعیین شده در قرارداد و در چارچوب قوانین و مقررات اقدام می‌کند؛

۱-۶- خدمات ارزی برون مرزی:

۱-۱-۱- پرداخت وجه توسط مشتری به صرافی در داخل کشور و دریافت معادل ارزی آن از کارگزار در خارج از کشور، به صورت وجه نقد و یا واریز به حساب بانکی وی یا شخص ثالث؛

۱-۲-۱- پرداخت ارز توسط مشتری به کارگزار در خارج از کشور و دریافت معادل آن از صرافی در داخل کشور، به صورت وجه نقد و یا واریز به حساب بانکی وی یا شخص ثالث؛

۱-۳-۱- دریافت و نگهداری وجود ارزی به صورت امانی در خارج از کشور؛

۱-۷- مؤسسین: اشخاص حقیقی و حقوقی واجد شرایط که متقاضی اخذ اجازه‌نامه تأسیس و فعالیت صرافی می‌باشند؛

۱-۸- اجازه‌نامه تأسیس: موافقت کتبی بانک مرکزی با ثبت صرافی در مرجع ثبتی؛

۱-۹- اجازه‌نامه فعالیت: موافقت کتبی بانک مرکزی برای شروع یا ادامه فعالیت صرافی؛

۱-۱۰- اجازه‌نامه تغییرات ثبتی: موافقت کتبی بانک مرکزی با تغییرات ثبتی صرافی در مرجع ثبتی؛

۱-۱۱- تأییدیه صلاحیت: اجازه‌نامه بانک مرکزی مبنی بر موافقت با تصدی سمت مدیرعامل صرافی توسط فرد پیشنهادی برای سمت مذکور پس از احراز شرایط وی براساس مفاد این دستورالعمل؛

۱-۱۲- شعبه: واحد عملیاتی وابسته به صرافی نوع دوم که مطابق با سطح فعالیت صرافی مجاز به انجام عملیات صرافی می‌باشد؛

۱-۱۳- باجه: واحد عملیاتی وابسته به صرافی که به صورت موقت ایجاد شده و صرفاً مجاز به خرید و فروش ارز به صورت اسکناس می‌باشد؛

۱-۱۴- مسگوک: مسکوک فلزات گرانبهای ضرب شده توسط بانک مرکزی؛

فصل دوم: ضوابط تأسیس

ماده ۲- تأسیس و ثبت صرافی و استغلال به عملیات صرافی صرفاً در چارچوب مصوبات شورای پول و اعتبار، مفاد این دستورالعمل، سایر قوانین و مقررات ذیربیط و بخشنامه‌های بانک مرکزی و باأخذ مجوز از بانک مرکزی مجاز است.

ماده ۳- تأسیس صرافی نوع اول توسط اشخاص حقیقی صرفاً در قالب شرکت تضامنی امکان‌پذیر است.

ماده ۴- تأسیس صرافی نوع دوم توسط اشخاص حقوقی در قالب شرکت سهامی خاص و توسط اشخاص حقیقی در قالب شرکت تضامنی امکان‌پذیر است.

ماده ۵- مؤسسان در حوزه‌هایی که تأسیس صرافی در آن‌ها، حسب مقررات موجود نیازمند موافقت مراجع ذی‌صلاح از قبیل سازمان منطقه آزاد تجارتی - صنعتی می‌باشد، مکلفند موافقت کتبی مراجع مزبور را به بانک مرکزی ارایه نمایند.

ماده ۶- مسئولیت نظارت بر رعایت قوانین و مقررات، بخشنامه‌ها و دستورات ابلاغی بانک مرکزی از جمله قوانین و مقررات مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم توسط شعبه و باجه و همچنین جبران خسارات ناشی از تخلفات آن بر عهده هیأت مدیره صرافی می‌باشد.

ماده ۷- صرافی همواره باید دارای محل فعالیت دائم (ملکی و یا سرقالی) و ثبت شده به نام صرافی مورد نظر باشد.

تبصره ۱- در مورد صرافی‌های تضامنی موجود که فاقد محل فعالیت ثبت شده به نام صرافی می‌باشند، انتقال ملک شریک به نام صرافی برای استفاده به عنوان محل فعالیت صرافی با لحاظ آن در سرمایه ثبتی، حداقل ظرف یک سال پس از تاریخ تصویب این دستورالعمل بالامانع است.

تبصره ۲- مواردی که امکان ثبت مالکیت یا سرقالی محل فعالیت به نام صرافی وجود ندارد، از جمله فروگاه‌ها، هتل‌ها و مراکز مشابه، از شمول حکم مقرر در این ماده مستثنی می‌باشد.

ماده ۸- مکان فعالیت صرافی اعم از شعبه و باجه باید از حیث ملاحظات حفاظتی و امنیتی به تأیید مراجع ذی‌صلاح برسد.

ماده ۹- مؤسسه‌ین حسب مورد باید از شرایط زیر برخوردار بوده و به همراه تقاضای خوده مدارک و اطلاعات را در قالب فرم‌های اعلامی بانک مرکزی از طریق سامانه‌های ذی‌ربط، به آن بانک ارایه نمایند:

- ۱- دارا بودن تابعیت ایران و سکونت در ایران؛
- ۲- پیرو دین اسلام یا یکی از اقلیت‌های دینی مصروف در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران؛

-۳- داشتن صلاحیت فردی؛

- ۴- نداشتن سابقه چک برگشتی رفع سوء‌آثر نشده در شبکه بانکی کشور؛
- ۵- اشخاص حقوقی باید در شمال شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران و یا بازارهای اول و یا دوم شرکت فرابورس ایران باشد؛
- ۶- اشخاص حقوقی باید فاقد زیان انباسته بوده و عملکرد آن برای ۳ سال متوجه به زمان تقاضای تأسیس صرافی سودآور باشد؛
- ۷- نداشتن بدھی غیرجاری به مؤسسات اعتباری؛
- ۸- تعیین تکلیف بدھی قطعی مالیاتی؛
- ۹- شفاف بودن آورده آن‌ها از نظر منشأ و احراز بلاشکال بودن منشأ آن توسط بانک مرکزی؛

-۱۰- نداشتن سمت مدیر عامل، عدم عضویت در هیأت مدیره و همچنین نداشتن همزمان سهم یا سهام الشرکه در سایر صرافی‌ها؛

- ۱۱- نداشتن همزمان سمت مدیر عامل و عدم عضویت در هیأت مدیره مؤسسه اعتباری؛
 - ۱۲- عدم عضویت در هیأت مدیره، نداشتن سمت مدیر عامل و نداشتن سهم یا سهام الشرکه در صرافی‌هایی که طی دو سال قبل از تاریخ ارایه درخواست توسط مقاضی، اجازه‌نامه فعالیت آنها، توسط بانک مرکزی ابطال شده است؛
 - ۱۳- عدم سلب صلاحیت مقاضی در صورت دارا بودن سمت عضویت در هیأت مدیره یا مدیر عامل در سایر صرافی‌ها طی دو سال قبل از تاریخ ارایه درخواست توسط وی.
- تبصره: مؤسسات اعتباری از شمال بند (۵) و (۶) این ماده مستثنی می‌باشند.

فصل سوم: سهامداران، شرکا، هیأت مدیره و مدیر عامل

- ماده ۱۰- سهامداران، شرکا، اعضای هیأت مدیره، مدیر عامل و رئیس شعبه صرافی حسب مورد باید از شرایط ذیل برخوردار بوده و به همراه تقاضای خود، مدارک و اطلاعات را در قالب فرم‌های اعلامی بانک مرکزی از طریق سامانه‌های ذی‌ربط، به آن بانک ارایه نمایند:
- ۱-۱- دارا بودن تابعیت ایران و سکونت در ایران؛
 - ۱-۲- پیرو دین اسلام یا یکی از اقلیت‌های دینی مصرح در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران؛
 - ۱-۳- داشتن صلاحیت فردی؛
 - ۱-۴- نداشتن چک برگشته رفع سوء‌اثر نشده در شبکه بانکی کشور؛
 - ۱-۵- نداشتن بدھی غیرجاری به مؤسسات اعتباری؛
 - ۱-۶- تعیین تکلیف بدھی قطعی مالیاتی؛
 - ۱-۷- شفاف بودن اورده سهامداران و شرکاء از نظر منشا؛
 - ۱-۸- نداشتن سمت مدیر عامل، عدم عضویت در هیأت مدیره و همچنین نداشتن همزمان سهم یا سهم الشرکه در سایر صرافی‌ها و یا مشارکت همزمان در تاسیس صرافی‌های دیگر؛
 - ۱-۹- نداشتن سهم یا سهم الشرکه، عدم عضویت در هیأت مدیره و نداشتن سمت مدیر عامل در صرافی‌هایی که اجازه‌نامه فعالیت آنها طی دو سال قبل از تاریخ ارایه درخواست از طرف متقاضی، توسط بانک مرکزی ابطال شده است، برای شرکا، سهامداران، اعضای هیأت مدیره و مدیر عامل؛
 - ۱-۱۰- دارا بودن حداقل مدرک تحصیلی کارشناسی در رشته‌های مدیریت، حسابداری، اقتصاد و حقوق و سایر رشته‌های تحصیلی مرتبط برای مدیر عامل با تشخیص بانک مرکزی وفق ضوابط مربوط.
 - ۱-۱۱- دارا بودن حداقل پنج سال تجربه کاری دارای سوابق بیمه پردازی در مؤسسات اعتباری و سایر موسسات تحت نظارت بانک مرکزی و یا نهادهای مالی موضوع ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران برای مدیر عامل، به تشخیص بانک مرکزی؛

۱۰-۱۲- دارا بودن گواهی نامه مهارت های انجام عملیات صرافی از مؤسسه آموزش عالی بانکداری ایران و یا سایر مؤسسات مورد تأیید بانک مرکزی برای اعضا هیأت مدیره و مدیر عامل صرافی.

۱۰-۱۳- دارا بودن تأییدیه صلاحیت برای مدیر عامل صرافی.

تبصره ۱- تأییدیه صلاحیت برای مدیر عامل صرافی پس از احراز شرایط فوق و انجام مصاحبه تخصصی در زمینه قوانین و مقررات ناظر بر صرافی ها و همچنین قوانین و مقررات ناظر بر عملیات ارزی در کمیته ای که به همین منظور در بانک مرکزی در چارچوب خوابط مصوب تشکیل خواهد شد، صادر می گردد.

تبصره ۲- بررسی و صدور تأییدیه صلاحیت مدیر عامل صرافی های موجود، در مقاطع تمدید مجوز فعالیت آن ها انجام خواهد شد.

تبصره ۳- در مورد صرافی های موجود، افراد دارای حداقل ۵ سال سابقه کار و برخوردار از سوابق بیمه پردازی در صرافی و یا سوابق مرتبط در مؤسسات اعتباری و یا نهادهای مالی موضوع ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران، مشروط به ارائه گواهینامه های حرفه ای از مؤسسات مورد تأیید بانک مرکزی حداقل ظرف مدت شش ماه از تاریخ ابلاغ این دستور العمل، از شمول بند (۱۰) این ماده معاف می باشند.

تبصره ۴- در مواردی که فرد دارای سوابق بیمه پردازی در سایر نهادها به جز نهادهای مذکور در بند (۱۱) باشد، لکن سابقه فعالیت مرتبط از جمله تجربه کار در امور ارزی و سایر موارد مشابه دارد؛ سابقه فعالیت مذکور می تواند به تشخیص کمیته موضوع تبصره (۱) ماده (۱۲) قابل قبول منظور شود.

ماده ۱۱- متضاییان، سهامداران، شرکاء، اعضای هیأت مدیره و مدیر عامل صرافی باید به همراه تقاضای خود، حسب مورد بر اساس نوع صرافی، مدارک و اطلاعات زیر را از طریق سامانه های ذی ربط به بانک مرکزی ارایه نمایند:

- درخواست تأسیس صرافی حاوی اطلاعات شرکاء، اعضای هیأت مدیره و مدیر عامل؛
- تصویر مدرک تحصیلی مدیر عامل؛
- گواهی عدم سوء پیشینه برای همه اعضا؛
- تأییدیه کدپستی به روز محل فعالیت صرافی؛

- اساسنامه مورد تایید بانک مرکزی؛
- صورتجلسه مجمع عمومی موسس؛
- اصل تعهد نامه رسمی؛
- گواهی مسدودی سرمایه؛
- تأییدیه محل فعالیت صرافی از پلیس اماکن؛
- گواهی سابقه کاری برای مدیرعامل؛
- معرفی نامه سازمان مناطق آزاد (در صورت نیاز)؛
- گواهی نامه دوره های آموزشی.

فصل چهارم: سرمایه

ماده ۱۲- حداقل مبلغ سرمایه به منظور تأسیس و فعالیت انواع صرافی به شرح زیر می باشد، که لازم است قبل از ثبت صرافی تماماً به صورت نقدی نزد یکی از مؤسسات اعتباری تودیع گردد:

۱- صرافی نوع اول: در استان تهران و شهرهای اصفهان، اهواز، تبریز، شیراز، کرج، مشهد، قم و ارومیه مبلغ دویست و پنجاه میلیارد ریال و سایر شهرها مبلغ یکصد و سی میلیارد ریال؛

۲- صرافی نوع دوم با سطح فعالیت اول و دوم: مبلغ هزار میلیارد ریال؛

۳- صرافی نوع دوم با سطح فعالیت سوم: مبلغ دو هزار میلیارد ریال.

تبصره ۱ - بانک مرکزی می تواند نسبت به تغییر حداقل سرمایه موضوع این ماده حسب شرایط و اقتضایات از جمله نرخ تورم اقدام نماید.

تبصره ۲ - حداقل ۹۰ درصد از سرمایه صرافی سهامی خاص، باید به طور مستقیم متعلق به شخص حقوقی باشد.

تبصره ۳- هرگاه زیان ابیاشته صرافی از ۵۰ درصد سرمایه ثبت شده بیشتر شود، هیأت مدیره مکلف است نسبت به یکی از موارد ذیل اقدام نماید:

۱- افزایش سرمایه نقدی حداقل به میزان زیان ابیاشته؛

۲- کاهش سرمایه ثبتی به میزان سرمایه موجود، مشروط بر آن که سرمایه جدید کمتر از حداقل سرمایه مورد نیاز برای تأسیس و فعالیت صرافی متناسب با نوع صرافی و تعداد شعب آن نشود؛

۳- انحلال صرافی.

تبصره ۴- افزایش سرمایه توسط صرافی به طرق زیر امکان پذیر است:

۱- به صورت واریز نقدی به پول رایج کشور به حساب صرافی؛

۲- از محل سود انباشته، پس از کسر مانده مطالبات غیرتجاری صرافی سهامی خاص از اشخاص وابسته مبتنی بر صورت‌های مالی حسابرسی شده برای صرافی سهامی خاص؛

۳- از محل سود انباشته پس از کسر مانده بدھکار حساب جاری شرکا مبتنی بر صورت‌های مالی حسابرسی شده برای صرافی تضامنی؛

۴- از محل مطالبات حال شده سهامداران یا شرکاء منوط به ارائه تعهدنامه محضری سهامدار یا شریک مینی بر رعایت الزامات مربوط به مبارزه با پولشویی و نیز تأییدیه حسابرس صرافی درخصوص مطالبات مذکور؛

۵- از محل مازاد تجدید ارزیابی ملک محل فعالیت صرافی به نام شرکت تبصره ۵- تجدید ارزیابی ملک محل فعالیت صرافی به نام شرکت صرفاً هر ۵ سال یک بار می‌تواند صورت پذیرد.

تبصره ۶- در خصوص صرافی نوع دوم وابسته به مؤسسات اعتباری، افزایش سرمایه تا حداقل مقرر در ماده (۱۲) این دستورالعمل از حدود مقرر در «دستورالعمل سرمایه گذاری در اوراق بهادر» مستثنی می‌باشد.

تبصره ۷- افزایش سرمایه بیش از حداقل مقرر در تبصره (۶)، از محل سود انباشته و مطالبات حال شده سهامداران/شرکاء که متناسب تودیع وجه نقد نمی‌باشد، از حدود مقرر در «دستورالعمل سرمایه گذاری در اوراق بهادر» مستثنی می‌باشد.

فصل پنجم: اجازه‌نامه

ماده ۱۳- بانک مرکزی در صورت تأیید اساسنامه، احراز صلاحیت مؤسسین، شرکا و سهامداران، اعضاي هیأت مدیره و مدیر عامل صرافی، تودیع کامل سرمایه، بررسی منشأ تأمین وجه تودیع شده و احراز انطباق آن با الزامات قانونی و همچنین احراز سایر شرایط موضوع این دستورالعمل ظرف مدت ده روز کاری پس از تکمیل مدارک و مستندات لازم، نسبت به صدور اجازه‌نامه تأسیس بر اساس نوع صرافی اقدام می‌نماید. مدت اعتبار اجازه‌نامه تأسیس، حداقل شش ماه پس از صدور است. اجازه‌نامه تأسیس صرافی صرفاً به منظور انجام امور ثبتی صادر می‌شود و شروع به فعالیت صرافی منوط به کسب اجازه‌نامه فعالیت بر اساس نوع صرافی از بانک مرکزی است.

تبصره ۱ - صرافی موظف است حداقل ظرف یک سال از تاریخ ثبت، نسبت بهأخذ اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی اقدام نماید.

تبصره ۲ - در صورت وقوع موارد خارج از اراده و اختیار صرافی به تشخیص بانک مرکزی، مدت مذکور صرفاً برای یک بار و به مدت حداقل سه ماه دیگر با موافقت آن بانک قابل تمدید می‌باشد.

تبصره ۳ - در صورتی که صرافی پس از گذشت مهلتهای مقرر، نسبت بهأخذ اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی اقدام ننماید؛ ضمن کان لم یکن تلقی شدن اجازه‌نامه تأسیس و عدم صدور اجازه‌نامه فعالیت، صرافی موظف به انحلال قانونی شرکت است.

ماده ۱۴- اجازه‌نامه فعالیت که بر اساس نوع صرافی صادر می‌گردد برای بار اول با مدت اعتبار دو سال صادر و اعطا می‌گردد و برای دفعات بعد و در صورت تأیید عملکرد صرافی توسط بانک مرکزی و تکمیل مدارک و مستندات لازم، با مدت اعتبار حداقل پنج سال قابل تمدید می‌باشد.

ماده ۱۵- در خصوص صرافی نوع اول تضامنی، در صورت سپری شدن حداقل پنج سال از شروع فعالیت صرافی در قالب صرافی نوع اول، تأیید عملکرد صرافی از سوی بانک مرکزی در چارچوب ضوابط مربوطه، افزایش سرمایه به میزان مورد نیاز و تطبیق آن با شرایط و الزامات تعیین شده در دستورالعمل در خصوص صرافی نوع دوم، ارتقاء مجوز به صرافی نوع دوم امکان پذیر می‌باشد.

ماده ۱۶- در خصوص صرافی نوع دوم تضامنی بانک مرکزی می‌تواند در نتیجه اعمال اقدامات نظارتی موضوع ماده (۴۷) و یا در صورت درخواست صرافی نوع دوم تضامنی، اجازه‌نامه تأسیس و فعالیت آن را به صرافی نوع اول تبدیل نماید.

تبصره - در صورت موافقت و یا الزام بانک مرکزی مبنی بر تغییر نوع صرافی، شرکت صرافی موظف است حداقل طی مدت سه ماه نسبت به اصلاح اساسنامه و تطبیق شرایط خود با نوع جدید صرافی اقدام نماید.

ماده ۱۷- بانک مرکزی در صورتی که تشخیص دهد مؤسسین قادر به تأسیس و راهاندازی صرافی نمی‌باشند و یا اطلاعات کذب و نادرست ارایه نموده‌اند، حسب مورد از صدور اجازه‌نامه تأسیس و یا فعالیت خودداری می‌نماید.

ماده ۱۸- مؤسسین، سهامداران، شرکا و مدیران صرافی مجاز به فروش و واگذاری اجازه‌نامه فعالیت صرافی به غیر در قالب هیچ‌یک از عقود از جمله عقد اجاره، نمی‌باشند.

ماده ۱۹- هرگونه تغییر و جایگزینی در شرکاء برای صرافی تضامنی مشروط به احراز شرایط لازم طبق مفاد این دستورالعمل، رخصایت تمام شرکا و موافقت بانک مرکزی می‌باشد. در خصوص صرافی سهامی خاص هرگونه تغییر و جایگزینی در سهامداران منوط به احراز شرایط لازم طبق مفاد این دستورالعمل و موافقت بانک مرکزی می‌باشد.

فصل ششم: فعالیت

ماده ۲۰- صرافی موظف به ارایه ضمانتنامه بانکی بدون قید و شرط حسن انجام تعهد یا گواهی مسدودی حساب سپرده بانکی به نفع بانک مرکزی در قبال دستورات نظارتی بانک مرکزی، به میزان حداقل ۵۰ درصد آخرین سرمایه ثبتی صرافی می‌باشد.

تبصره ۱ - وجه ضمانتنامه مذکور یا گواهی مسدودی حساب سپرده بانکی در قبال خسارات وارد به مشتریان صرافی یا بدھی صرافی به اشخاص ثالث قابل مطالبه و توقيف نمی‌باشد و هرگونه اختلافات و دعاوی احتمالی صرافی با مشتریان و اشخاص ثالث تابع قوانین و مقررات مربوط است و هیچگونه مسئولیتی از این بابت متوجه بانک مرکزی نمی‌باشد.

تبصره ۲ - صرافی موظف است قبل از انقضای مدت اعتبار ضمانتنامه بانکی نسبت به تمدید ضمانتنامه بانکی اقدام نماید. در صورت ابطال مجوز صرافی و یا چنانچه صرافی به هر علتی فعالیت نداشته باشد و یا منحل شود، اشخاص ذی ربط مکلفند تا زمان ثبت انحلال شرکت در مرجع ثبتی و ارایه آگهی ثبت انحلال و روزنامه رسمی مربوط، به بانک مرکزی، نسبت به تمدید ضمانتنامه بانکی اقدام نمایند.

ماده ۲۱- مدیرعامل و اعضای هیأت مدیره صرافی، در مقابل خساراتی که ناشی از تخلف و یا ترک فعل بنا به تشخیص مراجع ذی صلاح، متوجه مشتریان می‌شود، مسئول و متعهد جبران خواهند بود.

ماده ۲۲- انجام عملیات صرافی، در خارج از نشانی مندرج در اساسنامه ثبت شده صرافی و اجازه‌نامه فعالیت صرافی یا مجوز شعبه و یا باجه، به استثنای عملیات صرافی در بستوهای معاملاتی برخط داخلی در چارچوب ضوابط ابلاغی بانک مرکزی ممنوع بوده و جابه‌جایی و انتقال صرافی از نشانی مندرج در اساسنامه ثبت شده صرافی و اجازه‌نامه فعالیت صرافی به سایر نقاط، منوط به کسب مجوز از بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۲۳- صرافی موظف است اجازه‌نامه فعالیت، نرخ‌های خرید و فروش ارزها و مسکوک و سایر اطلاعاتی که توسط بانک مرکزی اعلام خواهد شد را در محل صرافی به طور واضح در معرض دید عموم قرار داده و همچنین در صورت برخورداری از تارنما، در تارنمای خود نیز درج نماید.

تبصره - خرید و فروش ارز توسط صرافی صرفاً باید بر مبنای نرخ اعلامی در محل صرافی یا تارنمای آن انجام شود.

ماده ۲۴- دریافت و نگهداری وجهه ارزی و ریالی به صورت امانی در داخل کشور و انجام عملیات بانکی از جمله اخذ سپرده و یا اعطای تسهیلات توسط صرافی ممنوع می‌باشد.

ماده ۲۵- سطوح فعالیت صرافی نوع دوم مطابق با شرایط زیر می‌باشد:
سطح اول- انجام فعالیت خرید و فروش نقدی ارز و مسکوک از زمان شروع به فعالیت صرافی؛
سطح دوم- انجام فعالیت‌های خرید و فروش نقدی ارز و مسکوک و صدور حواله‌های ارزی تا سقف مقرر در ماده (۳۳) این دستورالعمل؛

سطح سوم- انجام فعالیت‌های خرید و فروش نقدی ارز و مسکوک و صدور حواله‌های ارزی تا سقف مقرر در ماده (۳۳) این دستورالعمل و ارایه خدمات ارزی برونو مرزی.

تبصره- بانک مرکزی تمدیدات لازم را به منظور تغییر سطح فعالیت و دسترسی به سامانه‌های ذی‌ربط به صورت برخط، مطابق ضوابط و شرایط مندرج در دستورالعمل فراهم می‌نماید.

ماده ۲۶- فعالیت در سطح دوم توسط صرافی مشروط به سپری شدن حداقل سه ماه از فعالیت آن در سطح اول وأخذ موافقت بانک مرکزی می‌باشد. فعالیت در سطح سوم توسط صرافی مشروط به سپری شدن حداقل یک سال از فعالیت در سطح دوم وأخذ مجوز از مراجع ذی‌صلاح و بانک مرکزی طبق ضوابط اعلامی می‌باشد.

ماده ۲۷- صرافی منوط به تحقق شرایط زیر و اخذ مجوز قبلی از بانک مرکزی مجاز به تأسیس باجه می‌باشد:

۱- محل ایجاد باجه در پایانه‌های مرزی، فرودگاه‌های بین‌المللی، نمایشگاه‌های بین‌المللی، بازارچه‌های مرزی، پایانه‌های سوخت موزی و یا سایر محل‌های مورد نیاز با تأیید بانک مرکزی باشد؛

۲- ایجاد سیستم حسابداری متصرکز بین دفتر مرکزی و باجه؛

۳- دارا بودن اجازه‌نامه فعالیت معتبر در طول دوران فعالیت باجه؛

۴- تأیید عملکرد صرافی توسط بانک مرکزی.

تبصره: تعداد باجه و مدت زمان اعتبار اجازه‌نامه فعالیت آن توسط بانک مرکزی تعیین می‌شود.

ماده ۲۸- صرافی نوع دوم منوط به تحقق شرایط زیر و اخذ مجوز قبلی از بانک مرکزی مجاز به تأسیس شعبه می‌باشد:

۱- سپری شدن حداقل یک سال از شروع فعالیت صرافی؛

۲- تأیید عملکرد صرافی توسط بانک مرکزی؛

۳- برخورداری از سرمایه به میزان ۲۰ درصد حداقل سرمایه مورد تیاز برای

تأسیس و فعالیت صرافی نوع دوم موضوع ماده (۱۲) این دستورالعمل به ازای

هر شعبه؛

۴- ایجاد سیستم حسابداری متصرکز بین دفتر مرکزی و شعبه؛

۲۸-۵- ارائه تعهدنامه توسط هیأت مدیره صرافی مبنی بر پذیرش تمامی مخاطرات

و تعهدات شعبه؛

تبصره: تعداد شعبه و مدت زمان اعتبار اجازه‌نامه فعالیت آن توسط بانک مرکزی تعیین

می‌شود.

۲۹- هرگونه معامله ارز/مسکوک توسط صرافی که تحويل ارز/مسکوک و ما به ازای آن به روز

یا روزهای آینده موكول شده ولی منجر به تحويل ارز/مسکوک نگردد یا از ابتدا قصد

تحويل ارز/مسکوک وجود نداشته و قصد طرفين تنها تسویه تفاوت قيمت ارز/مسکوک

بوده است، ممنوع می‌باشد.

۳۰- هرگونه معاملات ابزارهای آتی و سلف ارز، آتی و سلف مسکوک توسط صرافی نوع دوم و

صرفاً بر اساس ضوابط مصوب و ابلاغی بانک مرکزی مجاز خواهد بود.

۳۱- هرگونه عملیات صرافی در بسترهاي معاملاتي برخط داخلی و استفاده از رمز ارزهای

استخراج شده داخلی برای واردات صرفاً در چارچوب ضوابط ابلاغی بانک مرکزی، قابل

انجام خواهد بود. صرافی در انجام عملیات موضوع این ماده ملزم به رعایت استانداردها و

الزامات فنی امنیت اطلاعات ابلاغی بانک مرکزی وأخذ تأییدیه مربوطه از بانک مرکزی

می‌باشد.

۳۲- در صرافی تضامنی، مانده بدھکار حساب جاری شرکاء و در صرافی سهامی خاص، مانده

مطلوبات غیر تجاری صرافی سهامی خاص از اشخاص وابسته در هیچ زمان نباید از میزان

سود و زیان آنباشته صرافی مبتنی بر آخرین صورت‌های مالی حسابرسی شده بیشتر

باشد.

۳۳- سقف تعهدات فروش توسط صرافی نوع دوم در سطوح فعالیت دوم و سوم در هر لحظه

نباید بیشتر از «تعهدات مجاز» تعیین شده توسط بانک مرکزی بر مبنای شاخص‌هایی از

جمله سرمایه ثبتی صرافی و کل فروش قطعی (مختومه) سالانه صرافی در سامانه ارزی

اعلامی توسط بانک مرکزی باشد.

تبصره ۱- حجم روزانه معاملات صرافی تابع ضوابطی است که توسط بانک مرکزی

تدوین و ابلاغ می‌گردد.

تبصره ۲- صرافی نوع دوم (به استثنای صرافی وابسته به مؤسسات اعتباری) در صورت ارایه گواهی کتبی مؤسسه اعتباری مبنی بر تضمین ایفای تعهدات آن صرافی تا سقف مندرج در گواهی مزبور مجاز به ایجاد تعهداتی فراتر از سقف این ماده می‌باشد.

تبصره ۳- در صرافی وابسته به مؤسسه اعتباری مجموع تعهدات مالی ناشی از حواله‌های صادره به مشتریان، در هر زمان حداقل به میزان مبلغ مورد تعهد مندرج در تأییدیه هیأت مدیره مؤسسه اعتباری مبنی بر ایفای کامل تعهدات مذکور توسط صرافی وابسته و اخذ تأییدیه بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۳۴- وضعیت باز ارزی (تفاوت خرید و فروش ارز) صرافی در هر لحظه نباید بیشتر از «حد مجاز» تعیین شده طبق ضوابط ابلاغی توسط بانک مرکزی باشد.

ماده ۳۵- سقف خرید و فروش نقدی ارز برای هر شخص حقیقی یا حقوقی تابع ضوابط ابلاغی بانک مرکزی می‌باشد.

ماده ۳۶- کارمزد دریافتی صرافی بابت عملیات مربوط به حواله‌های ارزی تابع ضوابطی است که توسط بانک مرکزی تهیه و ابلاغ می‌شود.

ماده ۳۷- صرافی موظف است اطلاعات مربوط به عملیات صرافی را هم‌زمان با وقوع رویداد در چارچوب تعیین شده توسط بانک مرکزی حسب مورد، در سامانه‌های اعلامی از سوی بانک مرکزی و سامانه حسابداری مختص به صرافی، منطبق با استانداردهای حسابداری ثبت نماید.

ماده ۳۸- صرافی موظف است گزارش و صورت‌های مالی سالیانه حسابرسی شده را به همراه گزارش برگزاری مجامع حداقل ۴ ماه پس از پایان سال مالی تهیه و به بانک مرکزی ارسال نماید.

ماده ۳۹- حسابرس مستقل صرافی باید از میان اعضای جامعه حسابداران رسمی ایران یا سازمان حسابرسی انتخاب شود.

تبصره ۱- حسابرس مستقل می‌تواند حداقل برای چهار سال متولی حسابرسی صرافی را بر عهده داشته باشد.

تبصره ۲- چنانچه صرافی در نظر داشته باشد قبل از پایان مدت مذکور حسابرس خود را تغییر دهد، موظف است تأییدیه قبلی بانک مرکزی را آخذ نماید.

ماده ۴۰- صرافی در قبال انجام هر نوع عملیات صرافی، ملزم به ارایه رسید سامانه های اعلامی
بانک مرکزی دارای شناسه یکتا و با امضاء و ممهور به مهر صرافی و به نام و امضای
مشتری می باشد. همچنین صرافی باید شماره سریال ارزهای مورد معامله را ثبت و یک
نسخه از آن را به مشتری ارایه دهد.

ماده ۴۱- آن بخش از وجوده متعلق به صرافی که نزد مؤسسات اعتباری نگهداری می شود باید صرفاً
در حساب هایی به نام و تحت مالکیت صرافی قرار داشته باشد و صرافی موظف است
تمامی عملیات صرافی را از طریق حساب های مذکور انجام دهد. انجام عملیات صرافی و
یا نگهداری وجوده متعلق به صرافی از طریق حساب «شرکا»، «سهامداران»، «کارکنان» و
غیره تحت هر عنوان منوع می باشد.

تبصره ۱- صرافی مکلف است مشخصات تمام حساب های ریالی و ارزی خود، را به بانک
مرکزی اعلام دارد.

تبصره ۲- صرافی وابسته به مؤسسه اعتباری مجاز است با اطلاع بانک مرکزی از حساب
مؤسسه اعتباری متبع در خارج از کشور استفاده نماید.

ماده ۴۲- نام ثبتی و نشان تجاری ثبت شده صرافی باید به طور کامل همراه با ذکر کلمه «صرافی» و
نوع شرکت (تضامنی یا سهامی خاص) و شماره ثبت شرکت، در کلیه مکاتبات، فاکتورها،
رسیدهای مهرها و امور تبلیغاتی صرافی درج گردد.

ماده ۴۳- استفاده از تمام یا بخشی از عنوان و یا نشانه های متعلق به «مؤسسه اعتباری» صرافی
توسط صرافی وابسته به همان مؤسسه اعتباری مجاز می باشد.

ماده ۴۴- صرافی موظف است حداقل ظرف مدت سه ماه از تاریخ صدور «اجازه نامه فعالیت» نسبت
به شروع فعالیت اقدام و مراتب را به صورت کتبی به بانک مرکزی اعلام نماید.

تبصره ۱- توقف فعالیت صرافی برای مدتی بیش از ۵ روز کاری، صرفاً با موافقت بانک
مرکزی مجاز است.

تبصره ۲- صرافی موظف است شروع و خاتمه فعالیت شعبه و باجه خود را ظرف مدت یک
هفته به بانک مرکزی اعلام نماید.

ماده ۴۵- حضور مدیرعامل یا یکی از اعضای هیأت مدیره در محل صرافی الزامی می باشد. در مورد شعب و باجهه، حضور رئیس شعبه و مسئول باجه در محل شعب و باجههای شرکت های صرافی الزامی است.

تبصره - صرافی موظف است، اسمی و مشخصات رؤسا و معاونین شعب و باجههای خود را به بانک مرکزی اعلام نماید.

فصل هفتم: نظارت

ماده ۴۶- مسنوان صرافی موظفند امکان رسیدگی های لازم را برای بازرسان بانک مرکزی فراهم نمایند و تمامی اسناد، مدارک، دفاتر و نرم افزارهای مربوط را جهت این گونه رسیدگی ها در اختیار بازرسان قرار دهند.

ماده ۴۷- در صورت وقوع هر یک از موارد ذیل توسط صرافی، بانک مرکزی می تواند حسب مورد نسبت به تذکر کتبی، اخطار کتبی، توقف برخی فعالیت های صرافی، تنزل سطح فعالیت صرافی، تنزل مجوز از صرافی تضامنی نوع دوم به صرافی نوع اول، سلب صلاحیت اعضای هیأت مدیره و مدیرعامل، افزایش مبلغ ضمانت نامه بانکی یا گواهی مسدودی حساب سپرده بانکی، مطالبه وجه ضمانت نامه بانکی یا گواهی مسدودی حساب سپرده بانکی، تعليق فعالیت یا ابطال اجازه نامه فعالیت و یا سایر اقدامات قانونی اقدام نماید:

۱-۱-۴۷- تخطی از مفاد این دستورالعمل، سایر مقررات ذی ربط و تعهدنامه های ارایه

شده؛

۲-۴۷- عدم ایفای بدھی ها و تعهدات نسبت به مشتریان؛

۳-۴۷- عدم ارایه اطلاعات از سوی صرافی و یا ارایه اطلاعات نادرست یا گمراه کننده توسط مؤسسین، مدیران، شرکا و یا سهامداران صرافی به بانک مرکزی؛

۴-۴۷- انجال و یا ورشکستگی صرافی؛

۵-۴۷- عدم فعالیت و یا ناتوانی در انجام عملیات صرافی به تشخیص بانک مرکزی؛

۶-۴۷- عدم انجام اقدامات لازم جهت تمدید اجازه نامه فعالیت.

تبصره ۱- در صورت سلب صلاحیت هر یک از اعضای هیأت مدیره و یا مدیرعامل، چنانچه صرافی خلف مدت سی روز کاری نسبت به معرفی اعضای جدید هیأت مدیره و یا مدیرعامل جدید اقدام ننماید، فعالیت صرافی به مدت سه ماه تعليق می شود. در صورت گذشت بیش از سه ماه و عدم معرفی اشخاص مذکور، برای مدت شش ماه تعليق و در صورت عدم اقدام، اجازه نامه فعالیت صرافی ابطال می شود.

تبصره ۲- در صورت سلب صلاحیت هر یک از اعضای هیأت مدیره و یا مدیرعامل صرافی، اشخاص مذبور نمی توانند تا مدت دو سال به عنوان عضو هیأت مدیره و یا مدیرعامل هیچ یک از صرافی ها تعیین شوند.

تبصره ۳- ضوابط مربوط به نحوه اعمال اقدامات مندرج در این ماده توسط بانک مرکزی تهیه می شود.

ماده ۴۸- در صورتی که ضمانت نامه بانکی یا گواهی مسدودی حساب سپرده بانکی ارایه شده صرافی به هر دلیلی کارسازی شود، تا زمان ارایه ضمانت نامه جدید یا گواهی مسدودی حساب سپرده بانکی جدید اجازه نامه فعالیت صرافی تعليق می گردد.

ماده ۴۹- بانک مرکزی باید در مواردی که تمام یا بخشی از فعالیت یک شخص حقیقی یا حقوقی را مصدق عملیات صرافی بدون آخذ مجوز از آن بانک تشخیص دهد اقدامات لازم را به منظور متوقف نمودن فعالیت های آن شخص از طریق فراجا و نیز طرح دعوی در مراجع قانونی، به مورد اجرا گذارد.

ماده ۵۰- بانک مرکزی باید در صورت امتناع صرافی از توقف فعالیت پس از صدور حکم تعليق، ابطال یا اتمام مدت اعتبار مجوز صرافی، علاوه بر مطالبه وجه ضمانت نامه بانکی یا گواهی مسدودی حساب سپرده بانکی، حسب مورد اقدامات لازم را به منظور متوقف نمودن فعالیت های صرافی از طریق فراجا و عندالازوم طرح دعوی در مراجع قانونی، به مورد اجرا گذارد.

فصل هشتم: انحلال

ماده ۵۱- در صورت تحقق هر یک از موارد زیر فرآیند انحلال صرافی با رعایت تشریفات مقرر در قانون تجارت به مورد اجرا گذارده می شود:

- ۱-۵۱- ابطال اجازه‌نامه‌های تأسیس و فعالیت از سوی بانک مرکزی؛
- ۲- در صورت سپری شدن شش ماه از انقضای مدت اعتبار اجازه‌نامه فعالیت و عدم موافقت بانک مرکزی با تمدید آن؛
- ۳- در صورت عدم دریافت اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی پس از طی مهلت‌های مقرر در ماده (۱۳) و تبصره‌های ذیل آن؛
- ۴- در صورت صدور حکم قطعی ورشکستگی صرافی؛
- ۵- در صورت ورشکستگی یکی از شرکا در صرافی تضامنی؛
- ۶- در صورت تراضی تمام شرکا در صرافی تضامنی مطابق مفاد اساسنامه و با تأیید بانک مرکزی؛
- ۷- صدور حکم انحلال توسط دادگاه؛
- ۸- در صورت فوت یا محجوریت یکی از شرکا در صرافی تضامنی.
- ۵۲- از تاریخ شروع فرآیند انحلال، صرافی صرفاً مجاز به انجام عملیات مربوط به انحلال و تصفیه بوده و انجام عملیات جدید صرافی ممنوع می‌باشد.**
- تبصره - در زمان تعلیق صرافی، استفاده از حساب‌های شرکت صرافی برای انجام کسب و کار صرافی ممنوع است مگر به منظور ایفای تعهدات قبلی و پرداخت هزینه‌های جاری شرکت و با آخذ اجازه بانک مرکزی.
- فصل نهم: سایر موارد**
- ۵۳- دارایی‌های صرافی نباید به عنوان وثیقه هرگونه تعهدی برای شخص دیگری مورد استفاده قرار گیرد.**
- ۵۴- دریافت هرگونه تسهیلات از مؤسسات اعتباری توسط صرافی ممنوع می‌باشد.
- ۵۵- هرگونه تغییرات ثبتی صرافی از جمله تغییر در مفاد اساسنامه و میزان سرمایه، منوط به موافقت قبلی بانک مرکزی و آخذ اجازه‌نامه تغییرات ثبتی از این بانک می‌باشد.**
- ۵۶- بانک مرکزی مجاز است در انجام برخی از امور نظارت بر صرافی‌ها از همکاری تشکل‌های صنفی، در چارچوب تفاهم‌نامه‌های منعقده استفاده نماید. همکاری‌های مذبور نافی مسئولیت‌های نظارتی بانک مرکزی در قبال صرافی‌ها نمی‌باشد.**

ماده ۵۷- صرافی‌های موجود که دارای اجازه‌نامه فعالیت از بانک مرکزی می‌باشند حداقل ظرف مدت سه ماه از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل موظف می‌باشند نوع صرافی که در قالب آن ادامه فعالیت خواهد داد را به بانک مرکزی اعلام نمایند.

ماده ۵۸- صرافی‌های موجود متقاضی دریافت مجوز صرافی نوع دوم حداقل ظرف مدت یک سال از تاریخ ابلاغ این دستورالعمل موظف می‌باشند شرایط خود را با مفاد این دستورالعمل تطبیق دهد.

ماده ۵۹- مواردی که در این دستورالعمل پیش‌بینی نشده است تابع قوانین و مقررات جاری کشور از جمله قانون پولی و بانکی کشور، قانون تجارت و لایحه اصلاحی آن، قانون تنظیم بازار غیرمتسلسل پولی و آیین‌نامه‌های آن، قوانین مبارزه با پولشویی و تأمین مالی تروریسم و آیین‌نامه‌های اجرایی و دستورالعمل‌های مرتبط با آن، سایر قوانین و مقررات ذی‌ربط و همچنین مصوبات شورای پول و اعتبار و دستورات و بخش‌نامه‌های بانک مرکزی می‌باشد.

«دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی‌ها» در (۵۹) ماده و (۳۸) تبصره در یکهزار و سیصد و هفتادمین جلسه مورخ ۱۴۰۲/۰۸/۱۶ شورای پول و اعتبار به تصویب رسید. از تاریخ لازم‌الاجراء شدن این دستورالعمل، «دستورالعمل اجرایی تأسیس، فعالیت و نظارت بر صرافی‌ها» موضوع مصوبه یک‌هزار و سیصد و چهاردهمین جلسه مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۲۸ شورای پول و اعتبار، احکام مرتبط با صرافی در دستورالعمل اجرایی عملیات پولی و بانکی در مناطق آزاد تجاری - صنعتی جمهوری اسلامی ایران مصوب جلسه مورخ ۱۳۷۹/۰۶/۱۳ شورای پول و اعتبار که مغایر با این دستورالعمل است و همچنین دیگر مصوبات مغایر با این دستورالعمل، منسون می‌گردد.

معاونت پژوهشی و اسنادی
پژوهش های پژوهشی
دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران